

Kompiliral je iz Rutarja in Grudna vse, kar je dobil v njunih knjigah o Primorski, in podal tako pregledno čitanko zgodovinskih dogodkov od pradobe do francoske ere. Naročnikom, ki jih prošlost rodne zemlje zanima, je s to knjigo gotovo ustregel. (Konec prih.) — Joža Lovrenčič.

S R B S K O - H R V A T S K A D E L A

Anton Bonifačić: Pjesme. 1926. Str. 118.

Izrazit sodobni lirik s tem duhovnim obrazom: suženj moderne civilizacije, analitik svojega jaza, pesimistično obtožujoč, vendar pa nikak izkoreninjenec, saj preveva vse njegove pesmi večni refren — odjek njegove domovine na dalmatinskem otočju. Tako se prepaja evropski dinamizem z regijonalistično poezijo, kar dokazujejo tudi vzporedno se menjajoči izrazi: «blues, jazz, radio, reflektor sa drednota, Melbourne, Vancouvre, Queensland — Trsat, Vis, Krk, Bakar, Sv. Andrej, Gospa od Trsata, Sv. Ante Padovanski,» itd. Ta vzporednost se izraža tudi iz motivov: Analitičnemu «Pilotu» odpeva «Majska pobožnost», metaforični «Radio» je diametralno nasproten «Molitvi Bl. Djeviči za mornare», subjektivistični «Mjesečini» in raskrajajočemu «Pustolovu» odpevata «Jadranska barkarola» in «Šentonika». Ob «Mornarjevi izpovedi», «Matrosu velegrada» in «Antipodih» sem se spomnil snovno in oblikovno sorodnih pesmi ameriških lirikov, ki jim je Whitman vtisnil neizbrisno znamenje. Stilno je Bonifačić tipičen sedanjik: verz je skrajno lapidaren, brzjavno oster, kovinsko suh in brezbarven, samo enkrat se pojavi slaboten odjek romantike, v «Plavih obalah», ki pa so po metafori tudi naslonjene na pokrajinarstvo. Osnoven karakter pesnikovega duha je trojnolik: analitičen («Sam vučem po stubama svoga Ja, grčim u pesti prošlost i maštam»), emersonsko prisposoben («Pjesnici su listonoše, koji čitaju zatvorena pisma iz oblaka, stvari i snova, i oslobodaju sakrite tajne») in metafizičen («U paučinastoj mreži pjevam labudi pjev od poroda do smrti, Bog je pauk, što se igra.»).

Knjigo smemo prištevati k najboljšim zbirkam moderne srbsko-hrvatske lirike. Miran Jarc.

Nikola Mirković: Zora u duši. Beograd. Izdanje S.B. Cvijanovića, 1927. Str. 40.

Lična zbirka liričnih pesmi, ki jih odlikujejo iskrenost, emocionalnost in oblikovna sladkost z nastrojem. Pesmi so po večini refleksivno dočutne (Život, Večni pot, Psalm patnje, ...) ali pa so muzikalni paralelizmi (Peer Gynt), ki pa izzovejo v čitatelju ugoden odmev. Tudi pokrajina se prelije v godbo, ki jo označujejo temnejši toni razočaranja in breznadejstva.

Idejno spada Mirković v generacijo predvojne moderne lirike, dasi je marsikateri izraz že privzel iz sodobnega doživljanja. Kot posebno uspelo smatram «Srebrno pesem», kjer je pesnik oživil gorski svet v solnčavi z drzno prisposobo: božanske vojske, ki se z blestečim kopjem spušča nizdol, da se razlije po dolini.

Zbirko zaključuje «Večerna pesem», ki se je v njej iskalec sprostil v verz «Svuda je srcu mome ostao sunčev trag...» in podčrtal zmagovitost radosti, ki ga je rešila iz temot v «zoro u duši». Miran Jarc.

KRONIKA D O M A Č I P R E G L E D

Svetosavski hram v Beogradu. — Vsakemu obiskovalcu Beograda je že padlo v oči, da to prestolniško mesto nima niti ene večje in monumentalnejše